

REFERAT Udvalget for Klima og Landdistrikter 2026-2029 d. 11-03-2026

Mødedato Onsdag d. 11. marts 2026 kl. 16:00

Mødested Arden Rådhus, Mødelokale Skoven

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Grøn Trepert - introduktion til opgaven.....	4
Merværdi i omlægningsprojekter.....	5
Lokaldysten 2026.....	7
Anvendelse af overskydende midler fra erhvervsaffald.....	9
Årsberetning 2025 for Seniorrådet.....	11
Årsberetning 2025 for Handicaprådet.....	12
Driftsoverførsel fra 2025 til 2026.....	13
Anlægsoverførsler fra 2025 til 2026.....	14
Orienteringssager.....	15
Eventuelt.....	16
Lukket: Underskriftsark.....	17

Punkt 13: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-2-25

Forventet sagsgang

UKL

Beslutning

Godkendt.

Punkt 14: Grøn Trepert - introduktion til opgaven

09.00.00-P20-1-24

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Udvalget for Klima og Landdistrikter introduceres til Grøn Trepert.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At introduktionen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Fagenheden for Teknik og Miljø orienterer Udvalget for Klima og Landdistrikter om arbejdet med Grøn Trepert i 2025. Orienteringen omfatter både tilblivelsen og indholdet af omlægningsplanen, som Byrådet godkendte 18. december 2025, samt de forventede opgaver i 2026.

Beslutning

Taget til efterretning. Udvalget var glade for orienteringen og vil fremover på ad hoc-basis benytte udvalgmøderne til fælles opdatering og afklaring.

Præsentationsmateriale vedlægges referatet som bilag.

Bilag

UKL10.03.2026

Punkt 15: Merværdi i omlægningsprojekter

01.05.00-P20-3-24

Forventet sagsgang

UKL, ØK, BY

Anledning

Fagenheden for Teknik og Miljø har i 2024 søgt 'Permanent ekstensivering' på 16,47 hektar kommunalt ejet landbrugsjord og fået tilkendt en økonomisk kompensation for ekstensiveringstab i størrelsesordenen 1,1 mio. kr.

Fagenheden foreslår, at kompensationen isoleres i en særlig pulje til kommunal understøttelse af konkrete tiltag, som kan give merværdi for borgerne i kommunen i arbejdet med den omfattende omlægning af landbrugsjord på private arealer, der skal ske under den grønne treparts omlægningsplan.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Byrådet:

1. At der meddeles en indtægtsbevilling på 1.093.645 kr.
2. At kompensationen fra ordningen 'Permanent ekstensivering' placeres i en særlig pulje og anvendes til at skabe merværdi i arealomlægningsindsatsen.

Sagsfremstilling

Baggrund og ansøgning

I efteråret 2024 lancerede den daværende Landbrugsstyrelse en tilskudsordning med navnet 'Permanent ekstensivering'. Formålet med ordningen er at reducere drivhusgasser, begrænse kvælstofudvaskning og fremme biodiversitet ved at tage landbrugsarealer permanent og bindende ud af drift og ændre til naturformål.

Fagenheden for Teknik og Miljø screenede de kommunalt ejede landbrugsarealer, som allerede på ansøgningstidspunktet var udlagt til naturformål, og hvor en permanent ekstensivering derved ikke ville ændre på den eksisterende brug eller ønske for arealets fremtidige drift. Fagenheden har fundet samlet 16,47 ha. areal ved Hobro og ved Als, og som efterfølgende er blevet ansøgt til permanent ekstensivering. De ansøgte arealer ses af Bilag 1.

Forud for ansøgningen er det vurderet:

- at en permanent ekstensivering af arealerne ikke vil ændre på den nuværende anvendelse af arealerne, som er naturpleje ved græsning og rekreativ anvendelse.
- at en permanent ekstensivering af arealerne spiller godt ind til kommunens øvrige planlægning og ønsker for biodiversitetsstrategi, naturpleje samt bynær, rekreativ anvendelse.

Kommunens engagement på egne arealer har vist sig at være et tema i arbejdet med omlægningsplanen i 2025. Landbruget i den lokale grønne trepart har udtrykt forventning om, at kommunen bidrager til omlægningen og lægger egne arealer i puljen i solidaritet med landbrugere, som er hårdt ramt i store dele af kommunens geografi med store krav til arealomlægning i oplandet til både Mariager Fjord (inderfjorden) og Hjarbæk Fjord/Limfjorden.

Midlernes placering og anvendelse

Kommunen modtog i foråret 2025 tilsagn om permanent ekstensivering på de ansøgte arealer.

Tilsagnet indebærer et samlet tilskud på **1.093.645 kr.**

Realiseringen af kommunens omfattende omlægningsindsats på højbundslande forudsætter en øget statslig medfinansiering, idet der aktuelt ikke findes støttemuligheder, som kan drive landbrugets omlægning på disse arealer. Når statslig støtte udmøntes gennem eksempelvis akutupakker, forventes den primært at kompensere landbrugets ekstensiveringstab og ikke at finansiere tiltag, som skaber merværdi for kommunen og dens borgere.

Det indstilles derfor, at beløbet placeres i en pulje, som løbende kan anvendes til at understøtte initiativer på private arealer, hvor tiltagene bidrager til merværdi for kommunen og kommunens borgere. Der ydes ikke støtte til private lodsejere som økonomisk kompensation, men til konkrete tiltag, der har en offentlig og samfundsmæssig værdi.

Puljen kan eksempelvis anvendes til:

- aftaler om offentlighedens adgang
- rekreative tiltag med offentlig adgang (stier, borde/bænke, udsigtstårne, parkeringspladser mv.)
- formidling og skiltning rettet mod offentligheden
- natur- og biodiversitetsforbedrende tiltag

Anvendelsen af midlerne skal sikre, at kommunens investeringer bidrager direkte til oplevelsesmæssige, rekreative og naturmæssige gevinster for kommunens borgere.

Alternativt kan kompensationsmidlerne tilgå kassen.

Økonomi

Anvendelse af kompensationen til borgerrettet merværdi i arealomlæggelse vil øge kommunes serviceudgifter tilsvarende.

Beslutning

Indstilles godkendt idet Udvalget noterer sig, at der i forbindelse med anvendelse af midlerne vil ske høj grad af borgerinddragelse, ligesom Udvalget ønsker at blive orienteret om midlernes anvendelse.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A).

Bilag

Kortbilag med MFK arealer under ordningen Permanent ekstensivering

Punkt 16: Lokaldysten 2026

18.20.04-P20-1-26

Forventet sagsgang

UKF/UKL

Anledning

Lokaldysten er blevet afholdt i Mariagerfjord Kommune i 2024 og 2025. Udvalget for Kultur og Fritid har afholdt udgifterne dertil fra Udvalgets Frie midler.

Da Lokaldysten foregår i kommunens landdistrikter foreslås det, at det bliver et fælles tiltag og udgiften derfor fremadrettet deles mellem Udvalget for Klima og Landdistrikter og Udvalget for Kultur og Fritid.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Kultur og Fritid og Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At hvert udvalg afsætter 25.000 kr. til Lokaldysten årligt.
2. At begge udvalgs medlemmer inviteres ud til lokaldysterne og de to udvalgsformænd i fællesskab forestår præmieoverrækkelsen for Lokaldysten.

Beslutning fra Udvalget for Kultur og Fritid 2026-2029, den 5. marts 2026, punkt 27:

Godkendt idet det præciseres, at bevillingen gælder for indeværende år.

Fraværende: Jørgen Pontoppidan (V)

Sagsfremstilling

Lokaldysten er et samarbejde med DGI Nordjylland, hvor lokalsamfundene dyster imod hinanden om, hvem der på to timer kan tilbagelægge flest kilometer pr. indbygger i gang, løb og på cykel.

Alle lokalsamfund i kommunen, som har mere end 90 indbyggere, kan deltage i Lokaldysten. Med undtagelse af de fire byer Hadsund, Mariager, Hobro og Arden.

Mariagerfjord Kommune afholdt Lokaldysten for første gang i 2024, hvor fem lokalsamfund deltog. I 2025 var hele ni lokalsamfund med i dysten, heraf var fire gengangere fra det foregående år.

Planlægningen af Lokaldysten 2026 påbegyndes her i marts.

Vinderen af dysten får 10.000 kr. samt Lokaldystens vandrepokal, hvor der er indgraveret årstal og bynavn. Nummer to får 5.000 kr. og nummer tre 3.000 kr. Udover de tre placeringer, er der oprettet en 'Fællesskabspris', som fagenheden for Kultur og Fritid og DGI giver til et af lokalsamfundene ud fra en vurdering på fællesskab, hygge, innovation mv.

Dysterne emmer af fællesskab, smil, godt humør, sved på panden – og opmuntrende konkurrence-kommentarer. Alt det der skal være i en rigtig god dyst.

I flere af landsbyerne har der været flere foreninger i byen, som er gået sammen om at afholde dysten, og hvor der har været arrangeret noget ekstra socialt omkring dysten, f.eks. efterfølgende fællesspisning.

Lokaldysten afsluttes med en præmieoverrækkelse hos vinderbyen, hvor udvalgsformændene inviteres til at uddele præmiecheck og vandrepokal.

Økonomi

Mariagerfjord Kommunes medfinansiering til DGI for 2026 er aftalt til 29.000 kr.

Derudover er der udgifter til præmier på 20.000 kr. samt lidt udgifter til forplejning til infomøder.

Udgiften kan finansieres fra Udvalget for Kultur og Fritids frie midler samt Udvalget for Klima og Landdistrikter udviklingsmidler til landsbyerne.

DGI og fagenheden stiller derudover personale til planlægning og afholdelse.

Beslutning

Godkendt idet det præciseres, at bevillingen gælder for indeværende år.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A)

Punkt 17: Anvendelse af overskydende midler fra erhvervsaffald

07.00.10-S00-1-26

Forventet sagsgang

UKL, ØK, BY

Anledning

I Mariagerfjord Kommune er der truffet beslutning om at tilbyde indsamling og behandling af visse typer erhvervsaffald. Ordningen er fastsat på markedsvilkår, og et eventuelt overskud (overhead) fra ordningen skal i henhold til gældende regler tilbageføres til det skattefinansierede område. Ordningen er således ikke omfattet af hvile-i-sig-selv-princippet.

Byrådet skal tage stilling til midlernes anvendelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Byrådet:

1. At overskydende midler fra den markedsbaserede erhvervsaffaldsordning overføres til det skattefinansierede område til anvendelse indenfor klima- og miljøindsatsen.
2. At midlerne disponeres i fagenheden for Teknik og Miljø i overensstemmelse med gældende regler.

Klima

Der udformes ikke en klimavurdering, da det drejer sig om en lovgivningsmæssig overførsel af midler.

Sagsfremstilling

Af Forsyningstilsynets vejledning om fastsættelse af markedspriser for kommunal indsamling af visse typer erhvervsaffald fremgår det, at gebyrfastsættelsen skal ske på markedsvilkår uanset omkostninger, og at et eventuelt overskud skal tilbageføres til det skattefinansierede område.

Erhvervsaffaldsgebyret opkræves via Ren Forsyning Mariagerfjords takstblad og fastsættes på baggrund af markedspriser med henblik på at sikre en fortsat økonomisk bæredygtig drift samt en stabil og miljømæssigt forsvarlig affaldshåndtering for virksomheder i kommunen.

Midlerne skal anvendes til varetagelse af kommunale myndighedsopgaver og udviklingsaktiviteter på affalds- og miljøområdet, hvor de blandt andet vil understøtte fagområdets kommende års opgaver på affalds- og klimaområdet, herunder:

- ændringer af affaldsregulativerne,
- udarbejdelse af en ny affaldsplan, samt
- styrket sammenhæng mellem affaldsområdet og kommunens klimaindsats, herunder det forestående arbejde med en ny klimaplan.

Affaldsområdet er tæt forbundet med kommunens samlede klima- og miljøindsats, og anvendelsen af midlerne vurderes derfor at understøtte en helhedsorienteret og strategisk tilgang til den grønne omstilling.

Fagenheden for Teknik og Miljø anbefaler, at overskydende midler fra den markedsbaserede erhvervsaffaldsordning anvendes til kommunens affaldsopgaver som beskrevet.

Økonomi

Det forventede årlige overskud udgør cirka 100.000 kr. med en forventet variation på $\pm 10\%$, afhængigt af aktivitetsniveau og markedsvilkår. Overførslen vedrører alene overskydende midler fra erhvervsaffaldsgebyret. Der indgår ingen nye bevillinger eller ændringer af takster.

Beslutning

Indstilles godkendt med det forslag, at midlerne disponeres til en genbrugs/renoveringsopgave i VAKS-teamet eller lignende med fokus på kommunens egne møbler og inventar. I givet fald Byrådet godkender indstillingen, ønsker Udvalget, at fagenheden fremkommer med et konkret forslag til, hvorledes aktiviteten kan organiseres.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A)

Bilag

Lovgrundlag for tilbageførelse af overskydende gebyr

Punkt 18: Årsberetning 2025 for Seniorrådet

27.69.40-K07-1-25

Forventet sagsgang

UTM/UKF/USO/UKL, ØK, BY

Anledning

I denne sag præsenteres Seniorrådets årsberetning for 2025.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Byrådet:

1. At årsberetningen godkendes.

Beslutning fra Udvalget for Kultur og Fritid 2026-2029, den 5. marts 2026, punkt 30:

Indstilles godkendt.

Fraværende: Jørgen Pontoppidan (V)

Beslutning fra Udvalget for Teknik og Miljø 2026-2029, den 9. marts 2026, punkt 28:

Indstilles godkendt.

Inddragelse

Seniorrådet godkendte årsberetning for 2025 på deres møde 20. januar 2026.

Sagsfremstilling

I Seniorrådets årsberetning er rådets arbejde i 2025 nærmere beskrevet.

Årsberetningen er vedlagt som bilag.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A)

Bilag

Årsberetning 2025 Seniorrådet Mariagerfjord Kommune

Punkt 19: Årsberetning 2025 for Handicaprådet

27.69.48-K07-1-25

Forventet sagsgang

UAU/UTM/UBF/USO/UKF/UKL, ØK, BY

Anledning

Handicaprådets årsberetning for 2025 præsenteres.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Byrådet:

1. At årsberetningen godkendes.

Inddragelse

Handicaprådet godkendte årsberetningen 2025 på Handicaprådsmødet 17. februar 2026.

Sagsfremstilling

I Handicaprådets årsberetning for 2025 er rådets arbejde i løbet i året nærmere beskrevet.

Årsberetningen er vedhæftet.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A)

Bilag

Handicaprådets årsberetning 2025.docx

Punkt 20: Driftsoverførsel fra 2025 til 2026

00.32.00-S00-15-25

Forventet sagsgang

UKL, ØK, BY

Anledning

I henhold til den politiske godkendt tidsplan for regnskabsaflæggelse for 2025 skal Byrådet tage stilling til overførsel af uforbrugte driftsmidler fra 2025 til 2026.

Fagudvalgene behandler primo marts 2026 punkterne omkring driftsoverførsel af ikke forbrugte driftsmidler, hvorefter der laves en samlet opgørelse for alle fagudvalgene, der behandles af Byrådet 26. marts 2026. Udvalgenes indstillinger medtages i punktet til Byrådet.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Byrådet:

1. At uforbrugte midler på 2.060 t.kr. overføres til budget-/regnskabsår 2026.

Sagsfremstilling

I henhold til tidsplan for regnskabsafslutningen for 2025 er der udarbejdet en oversigt over driftsoverførsler fra 2025 til 2026 på institutionsniveau samt øvrige områder, hvor der er aftaler om driftsoverførsler fra 2025 til 2026.

På de dialog- og aftalestyrede områder kan der overføres et overskud på op til 10 % af den oprindelig netto budgetramme samt et underskud på op til 5 % af den oprindelige netto budgetramme. Grundet kommunens likviditetsmæssige udfordringer har der været restriktioner på organisationens brug af opsparede midler, hvorfor overførslerne også i 2025 er udvidet, så der må overføres mindreforbrug op til 15 %.

De samlede overførsler på klima- og landdistriktsområdet udgør i alt 2.060 t.kr. svarende til 127 % af det oprindelige budget på de områder, der er omfattet af overførselsadgang jf. bilag.

Årsregnskabet for Mariagerfjord Kommune skal forelægges Byrådet 30. april 2026.

Økonomi

Ved regnskabsafslutningen tilfalder ubrugte budgetmidler automatisk kassebeholdningen. Ved overførselssagen bedes derfor om tillægsbevillinger finansieret af kassebeholdningen, idet midlerne tilbageføres området.

Der ansøges derfor om en tillægsbevilling på 2.060 t. kr., finansieret af de likvide midler (kassebeholdningen).

Hvis du som byrådsmedlem ønsker at vide mere om emnet, forklares det nærmere i denne video via linket

[KL's Økonomiunivers: Mariagerfjord Kommune on Vimeo](#)

Beslutning

Indstilles godkendt.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A)

Bilag

Klima og Landdistrikter - driftsoverførsler

Punkt 21: Anlægsoverførsler fra 2025 til 2026

00.32.00-S00-15-25

Forventet sagsgang

UKL, ØK, BY

Anledning

I henhold til den politisk godkendte tidsplan for regnskabsafslæggelse for 2025 skal Byrådet tage stilling til overførsel af uforbrugt rådighedsbeløb/anlægsbevillinger fra 2025 til 2026.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Byrådet:

1. At uforbrugte rådighedsbeløb på 894 t. kr. overføres til 2026.
2. At de tre angivne projekter afsluttes i 2025.

Sagsfremstilling

I henhold til tidsplan for regnskabsafslutning for 2025 er der udarbejdet en oversigt over uforbrugte rådighedsbeløb / anlægsbevillinger i 2025. Af oversigten fremgår forslag til overførsel fra 2025 til 2026. Endvidere fremgår det af oversigten, hvilke anlægsprojekter, der kan afsluttes ved udgangen af 2025.

Oversigten skal gennemgås, og der skal tages stilling til, hvilke uforbrugte rådighedsbeløb, som ønskes overført.

Hvis der er projekter på oversigten, hvor der er et merforbrug, skal der tages stilling til, hvordan dette merforbrug skal finansieres.

Endvidere skal udvalget beslutte, hvilke projekter der skal afsluttes.

Økonomi

Ved regnskabsafslutningen tilfalder ubrugt budget automatisk kassebeholdningen. Ved overførselssagen bedes derfor om tillægsbevillinger finansieret af kassebeholdningen, idet midlerne tilbageføres området.

Der ansøges om tillægsbevilling på 894 t. kr. finansieret af de likvide midler (kassebeholdningen).

Hvis du som byrådsmedlem ønsker at vide mere om emnet, forklares det nærmere i denne video via linket

[KL's Økonomiunivers: Mariagerfjord Kommune on Vimeo](#)

Beslutning

Indstilles godkendt.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A)

Bilag

Klima og Landdistrikter - anlægsoverførsler

Punkt 22: Orienteringssager

00.01.00-G01-71-25

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Generel orientering til udvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Der var orientering om:

- Første møde i Landdistriktsrådet og foreløbige drøftelser om årsmødet.
- Spørgsmål vedrørende materiale til suppleanter i Landdistriktsrådet og principper for indkaldelse af suppleanter, som undersøges nærmere.

Taget til orientering.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A)

Punkt 23: Eventuelt

00.01.00-G01-71-25

Forventet sagsgang

UKL

Beslutning

Intet.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A)

Punkt 24: Lukket: Underskriftsark

85.02.02-G01-2-25

Mødet sluttede 18.30